

BIULETYN Galerii Historii Miasta

Rok 1, Numer 1, Wrzesień 2006 r.

Jastrzębie Zdrój

Słowo wstępne

Oddajemy do Państwa dyspozycji pierwszy numer „Biuletynu Galerii Historii Miasta”. Kierujemy go do wszystkich zainteresowanych przeszłością Ziemi Jastrzębskiej.

Biuletyn będzie informował o bieżącej działalności placówki. Ukazywać się będzie co kwartał. Na łamach pisma znajdą się wiadomości o naszych ekspozycjach, wizytówki zaprzyjaźnionych muzeów i kolekcjonerów, informacje o zbiorach muzealnych i bibliotecznych, kronika wydarzeń. Nie mniej ważne miejsce zajmą artykuły przybliżające historię naszego regionu oraz publicystyka poświęcona zagadnieniom muzealnym.

Debiutancki numer pisma ma charakter typowo informacyjny. Znajdą w nim Państwo podstawowe wiadomości dotyczące historii Galerii, wystaw stałych i czasowych, informacje o ofercie edukacyjnej oraz regulamin placówki. Ponadto w działach „Z naszego lamusa” i „Z naszej księżnicy” znajdziecie Państwo opisy wybranych eksponatów i pozycji książkowych. W krótkim tekście pragniemy również przypomnieć o ważnej rocznicy obrony Bożej Góry w pierwszym dniu II wojny światowej.

Kolejny numer ukaze się już w listopadzie.

Biuletyn jest bezpłatny. Każdy zainteresowany otrzyma go w siedzibie Galerii Historii Miasta.

Janusz Jurczak

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury

Czym jest Galeria Historii Miasta?

Historia GHM

Galeria Historii Miasta prezentująca zbiory muzealne ziemi jastrzębskiej została powołana do życia pod koniec 2002 r.

Na siedzibę nowopowstałej placówki przeznaczono niewykorzystywaną aktualnie część żłobka przy ulicy Wrzosowej w Jastrzębiu. W pracach przy tworzeniu Galerii bardzo duży udział mieli pracownicy KWK "Borynia", dzięki którym powstała wystawa stała nosząca nazwę Izby Jastrzębskiego Górnictwa Węglowego.

Mimo, iż GHM nie ma statusu muzeum, od początku jej działalność została ukierunkowana na cele przyświecające każdej placówce muzealnej, czyli gromadzenie, przechowywanie i naukowe opracowywanie dóbr kultury z terenu Jastrzębia i ziemi jastrzębskiej, a także edukacja regionalna dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności wystawienniczej.

GHM prowadzi również działania mające na celu zagospodarowanie zasobów historycznych będących w posiadaniu osób prywatnych oraz współpracuje ze środowiskami zainteresowanymi historią miasta i regionu.

Udostępniając swoje zbiory Galeria pozwala poznać historię Jastrzębia i okolic, a także ukazuje problemy życia codziennego jego mieszkańców sprzed lat. Poprzez prezentowane wystawy, GHM wzmacnia śląską świadomość, a osobom przyjezdnym pozwala poznać i zrozumieć historię tych ziem. Placówka dysponuje ponadto własnym księgozbiorem z zakresu historii ziemi jastrzębskiej i Śląska, archeologii, sztuki i muzealnictwa.

Pierwszym kierownikiem GHM był Bogdan Kuboszek. Na początku 2005 r. zastąpiła go Elżbieta Sienicka. Od września ubiegłego roku funkcję tę pełni Marcin Boratyn.

Wystawy stałe

Pierwszą z nich jest wspomniana już wcześniej **Izba Jastrzębskiego Górnictwa Węglowego**. Ekspozycja ta ukazuje dzieje jastrzębskich kopalń na tle historii polskiego górnictwa. Pomieszczenie izby, prezentujące obiekty z tego zakresu tematycznego, wyglądem przypomina wyrobisko kopalniane w obudowie drewnianej. Zgromadzono tam stroje galowe, sprzęty i insygnia górnicze związane z pracą pod ziemią.

Kolejne pomieszczenie to wykonana w stylu muru pruskiego **Izba Śląska**, gdzie na ekspozycję składają się liczne sprzęty używane niegdyś w śląskim gospodarstwie. Znaczną część izby zajmuje tradycyjny śląski piec kuchenny zbudowany z cegieł związanych gliną wraz ze sprzętem domowym sprzed lat. Całości dopełniają inne przedmioty życia codziennego jak również narzędzia rolnicze i rzemieślnicze.

Tuż obok znajduje się pomieszczenie, które nosi nazwę **Izby Historii Miasta**. Tutaj z kolei prezentowane są eksponaty pozwalające przybliżyć historię ziemi jastrzębskiej od czasów najdawniejszych aż do współczesności.

Przed wszystkim znajdziemy tam pocztówki, fotografie i inne wydawnictwa przedstawiające uzdrowskowe walory Jastrzębia Zdroju. Galeria posiada również w swych zbiorach liczne dokumenty z czasów powstań śląskich, a także z okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej.

Historia powojenna ukazana w Galerii to przede wszystkim dokumentacja fotograficzna przedstawiająca budowę osiedli i kopalń, pamiątki związane z działalnością NSZZ „Solidarność” (m.in. prasa podziemna, kopia porozumień jastrzębskich), jak również kronika miasta w mosiężnej oprawie z wizerunkiem starego herbu Jastrzębia.

Wystawy czasowe

Największe pomieszczenie Galerii przeznaczone jest na wystawy czasowe. Jak dotąd zaprezentowano następujące ekspozycje:

- JASTRZĘBSKIE KOLEKCJE 8 IV – 31 V 2003
- PRADZIEJE, HISTORIA I WSPÓŁCZESNOŚĆ JASTRZĘBIA 12 VI – 30 XI 2003
- TRADYCJE ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA 19 XII 2003 – 27 II 2004
- OPOWIEŚCI JAGUSTYNKI 23 III – 28 V 2004
- ZWYCZAJE WIELKANOCNE NA POLSKIEJ WSI 23 III – 28 V 2004
- BLISKIE SPOTKANIA – FOTOGRAFIA STANISŁAWA SPUTY 15 VI – 30 IX 2004
- POCZĄTKI METALURGII NA ZIEMIACH POLSKICH 4 XI 2004 – 28 I 2005
- WIELKANOC PO ŚLĄSKU 21 III – 31 V 2005
- REPRESJE WOBEC DUCHOWIEŃSTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 1939-1956 31 III – 31 V 2005
- JUBILEUSZ 70-LECIA SZKOŁY W MOSZCZENICY 1 VII – 24 VIII 2005
- CZAS SOLIDARNOŚCI... 25 ROCZNICA PODPISANIA POROZUMIEŃ SPOŁECZNYCH 5 IX – 31 X 2005
- ROMAN DMOWSKI (1864-1939) – POLITYK, IDEOLOG, WYCHOWAWCA 4 XI 2005 – 6 I 2006
- KOBIECY STRÓJ LUDOWY W JASTRZĘBIU I OKOLICY 18 I – 31 III 2006
- 30 LAT HUFCA ZHP W JASTRZĘBIU ZDROJU 7 IV – 30 V 2006
- KIERUNEK OSTRAWA! SZLAKIEM 1 CZECHOSŁOWACKIEJ SAMODZIELNEJ BRYGADY PANCERNEJ 7 VI – 15 IX 2006

Sala wystaw czasowych jest również przeznaczona do przeprowadzania prelekcji i wykładów związanych z bieżącą ekspozycją Galerii.

Warunki zwiedzania

Galeria czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30. Istnieje możliwość zwiedzania ekspozycji w soboty i niedziele po uprzednim uzgodnieniu z instruktorem. Grupy zorganizowane (klasy) zwiedzają Galerię i uczestniczą w lekcjach muzealnych po wcześniejszym uzgodnieniu terminu. Wstęp do Galerii jest bezpłatny.

Regulamin Galerii Historii Miasta

1. Galeria Historii Miasta jest placówką Miejskiego Ośrodka Kultury w Jastrzębiu Zdroju, który sprawuje nadzór pod względem prawno-organizacyjnym.
2. Celem Galerii jest:
  - a) gromadzenie, przechowywanie i naukowe opracowywanie dóbr kultury z terenu Jastrzębia i ziemi jastrzębskiej
  - b) integrowanie środowisk zainteresowanych historią miasta i regionu
  - c) odtwarzanie i dokumentowanie historii i pradziejów Jastrzębia i ziemi jastrzębskiej
  - d) prowadzenie działalności wystawienniczej
  - e) prezentacja aktualnych kierunków pracy Galerii
  - f) edukacja regionalna dzieci i młodzieży jastrzębskich szkół
  - g) inwentaryzacja zasobów będących w kolekcjach prywatnych
  - h) współpraca ze służbami konserwatorskimi oraz muzeami w kraju.
3. Na terenie Galerii obowiązują:
  - a) kulturalne zachowanie
  - b) zwiedzanie ekspozycji tylko w obecności instruktora Galerii lub osoby upoważnionej
  - c) zakaz wynoszenia eksponatów będących własnością Galerii poza jej siedzibę
  - d) zakaz dotykania, przenoszenia prezentowanych eksponatów
  - e) zakaz picia napojów alkoholowych oraz palenia papierosów.
4. Galeria czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30. Istnieje możliwość zwiedzania ekspozycji w soboty i niedziele po uprzednim uzgodnieniu z instruktorem. Grupy zorganizowane (klasy) zwiedzają Galerię i uczestniczą w lekcjach muzealnych po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z instruktorem.
5. Wstęp do Galerii jest bezpłatny.

Z naszego lamusa

Obraz św. Barbary

Św. Barabara stanowi jeden z najpopularniejszych motywów sztuki sakralnej Górnego Śląska. Bardzo łatwo rozpoznamy ją po kilku atrybutach, które ma przy sobie. Widzimy ją w płaszczu lub długiej tunice oraz z koroną na głowie. W jednej ręce trzyma kielich z Hostią, w drugiej zaś miecz – broń którą została zgładzona przez ojca. W tle widać wieżę, w której była więziona, niekiedy ma ona trzy okienka symbolizujące dogmat o Trójcy Świętej. Znacznie rzadziej występują inne atrybuty: monstrancja, gałązka palmowa, księga, pawie lub strusie pióra, anioł, lew, dwa miecze pod stopami.

Nabyty przez GHM obraz jest nietypowy ze względu na pewien atrybut. Jest nim nagi miecz leżący pod stopami świętej. Motyw ten jest niezwykle rzadki. Może oznaczać zwycięstwo nad śmiercią. Sama patronka ubrana jest w białą suknię przepasaną błękitną wstęgą. Na plecach ma czerwoną tunikę opadającą aż do ziemi. Na głowie świętej brakuje korony. Bosa postać stoi na kamiennej

posadzce, ograniczonej murem. W tle widoczna śródziemnomorska roślinność oraz wieża. Obraz ma jeszcze jedną charakterystyczną rzecz: na postać Barbary naklejono liczne gwiazdki, nadające jej aury świętości.

Wianek weselny w ramce

W dawnym stroju weselnym ważne znaczenie miało okrycie głowy. Dzievicom przysługiwał wianek mirtowy ze zwisającą zieloną wstęgą. Ich wykonywaniem zajmowały się najczęściej siostry zakonne lub babki kościelne, które dzięki pewnym informacjom wiedziały, jaki wianek przysługuje każdej dziewczynie. Złamanie reguł symboliki mogło narazić dziewczynę na krytykę otoczenia. Dlatego panny młode będące w stanie błogosławionym mogły zakładać jedynie „pół wianka”, zaś idące do ślubnego kobierca matki- welon, lecz już bez wianka.

Wianek weselny tracił swoją funkcję podczas obrzędu oczepin. Zastępował go czepec, który oznaczał przyjęcie panny młodej do grona mężatek. W niektórych śląskich miejscowościach wrzucano wianek do kapelusza pana młodego, aby wszelkie troski rodzinne zostały zdane na głowę męża. Po weselu mirtowy wianek stawał się pamiątką ślubną. Z myślą o nim wykonywano specjalnie zdobioną, oszkloną gablotę, w której wianek zajmował centralne miejsce. Do wianka wkładano najczęściej ślubną fotografię, wyszywano imiona małżonków z datą zawarcia związku wraz z życiowym credo. Tak wykonana pamiątka ślubna zajmowała ważne miejsce w izbie, przypominając tym samym o małżeńskiej przysiędze.

Tak „opakowany” wianek znajduje się w zbiorach GHM. Pochodzi z Jastrzębia i jest pamiątką zawarcia w 1920 r. związku małżeńskiego pomiędzy Konstantym Czyżem i Katarzyną Rduch. Prócz wianka w ramce umieszczono medalik maryjny oraz woniaczkę, czyli mirtowy bukiet z żółtą wstążką, który nosił pan młody. Wewnątrz wianka znajduje się płócienne serduszko z imionami i nazwiskami młodych małżonków oraz datą ślubu. Uwagę zwraca również napis zamieszczony w rogach ramki: Niech wam/ z myrty zieleni/ kwitnie/ kwiat srebrny.

Z życia Galerii Historii Miasta

6 I - zamknięto wystawę czasową pt. „Roman Dmowski (1864-1939) – polityk, ideolog, wychowawca” ze zbiorów Muzeum Niepodległości w Warszawie, Archiwum Londyńskiego Stronnictwa Narodowego oraz kolekcji prywatnych.

18 I - nastąpiło uroczyste otwarcie wystawy czasowej pt. „Kobiety strój ludowy w Jastrzębiu i okolicy”. Zaprezentowano eksponaty ze zbiorów Muzeum w Raciborzu, Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, Izby Regionalnej Wsi Cieszyńskiej w Kończycach Małych oraz z kolekcji prywatnych.

22 I – Radio 90 wyemitowało program „Opowieści o regionie”, poświęcony nowootwartej wystawie czasowej w GHM.

27 I – w GHM gościli przedstawiciele Związku Subregionu Zachodniego z siedzibą w Rybniku.

21 II – w GHM gościł Konsul Republiki Czeskiej p. Josef Byrtus, który wyszedł z inicjatywą zorganizowania wystawy czasowej poświęconej czołgistom z czechosłowackiej brygady pancerniej.

28 III – kierownik GHM (jako członek komisji konkursowej) wziął udział w uroczystym zakończeniu konkursu pt. „Jastrzębska droga do wolności”.

7 IV - odbył się wernisaż wystawy czasowej pt. „30 lat Hufca ZHP w Jastrzębiu Zdroju”. Zwiedzający mogli zobaczyć eksponaty ze zbiorów Komendy Hufca, szkół podstawowych oraz kolekcji prywatnych.

19 V - w siedzibie GHM wręczono nagrody laureatom konkursu dla przedszkolaków pt. „Kartka wielkanocna” (organizatorem konkursu było Publiczne Przedszkole nr 18).

29 V - w siedzibie GHM wręczono nagrody zwycięzcom Konkursu Wiedzy o Europie i Integracji Europejskiej pod patronatem Posła na Sejm RP Krzysztofa Gadowskiego.

7 VI - otwarto wystawę czasową pt. „Kierunek Ostrawa! Szlakiem 1 Czechosłowackiej Samodzielnej Brygady Pancerniej”. Honorowy Patronat nad wystawą objął Konsul Republiki Czeskiej Josef Byrtus.

Z naszej księżnicy

Dzieje wizji centralnego rejestru rękopisów w Polsce są równie burzliwe jak historia naszego kraju. Idea ta zaczęła się kształtować w okresie zaborów, gdy pojawiło się niebezpieczeństwo utraty najcenniejszych skarbów kultury polskiej. Już na początku XIX stulecia wielcy magnaci-kolekcjonerzy (m.in. Ossoliński, Działyński, Raczyński) tworzyli prywatne biblioteki, w których znalazły schronienie bezcenne rękopisy i archiwalia. Kierując się szlachetnymi przesłankami doprowadzili jednak do rozproszenia dotychczasowych zbiorów. Na przełomie XIX i XX wieku pojawiła się idea ich zewidencjonowania (Ulanowski, Chwalewik), którą próbowano realizować w okresie międzywojennym. Wybuch kolejnej wojny światowej starania te przerwał, a nawet skomplikował. Znaczna część zbiorów uległa bowiem zniszczeniu, a zmiana granic spowodowała utratę jednych zbiorów (Lwów, Wilno) i pozyskanie nowych (Gdańsk, Wrocław). W ostatnim półwieczu podjęto więc szereg prac zmierzających do skatalogowania zbiorów rękopiśmiennych. Można spodziewać się, że w dobie internetu efekty tego gigantycznego wysiłku dostępne będą dla wszystkich zainteresowanych.

Póki co warto skorzystać z pomnikowego wydawnictwa Biblioteki Narodowej pt. „**Zbiory rękopisów w bibliotekach i muzeach w Polsce**”. Jest to drugie wydanie podobnej publikacji sprzed ćwierćwiecza. Zostało jednak poprawione i znacznie poszerzone (z 237 do 359 instytucji), przy czym ujęto tylko biblioteki i placówki muzealne (pozostałe instytucje znajdują się w osobnych publikacjach). Wydawnictwo opracowano według schematu, który zapewnia przejrzystość i łatwe dotarcie do niezbędnych informacji. Układ ten kształtuje się następująco: 1) nazwa instytucji i jej dane adresowe, 2) liczba rękopisów w zasobach instytucji, 3) sposób udostępniania- dni i godziny otwarcia, 4) informacja o opracowaniu zbioru instytucji, 5) historia zbioru, 6) charakterystyka zbioru. Tu warto zaznaczyć, że poruszanie się w tym gąszczu informacji ułatwiają liczne odsyłacze.

Drugą część publikacji stanowi indeks nazwisk i nazw liczący 12 tysięcy haseł. Z tego powodu znalazł się on w osobnym tomie. Poprzedzony został wykazem tematyczno-chronologicznym dotyczącym głównie rękopisów średniowiecznych. Indeks pokazuje jak wielkiemu rozproszeniu uległy niektóre większe kolekcje (znajdują się nieraz w zasobach kilku instytucji).

Zbiory rękopisów w bibliotekach i muzeach w Polsce, opr. D. Kamolowa, wyd. II popr. i rozsz., Biblioteka Narodowa, Warszawa 2003, s. XXXIX+564 (katalog) i 264 (indeks).

1 września 1939 r. – 67 lat temu rozegrała się bitwa pod Bożą Górą

Noc z czwartku na piątek była niespokojna. Rotmistrz Otto Ejsmont otrzymał właśnie meldunki od harcerzy o prowokacjach niemieckich dywersantów. Czy była to zapowiedź ataku? Dowódca obrony Bożej Góry był na to przygotowany. Od kilku dni umacniał wzgórze, z którego rozciągał się widok na drogę z Wodzisławia na Jastrzębie. Zadanie, jakie postawił przed nim płk. Misiąg, było- jak sądził rotmistrz- wykonalne: w razie ataku utrzymać pozycję do godziny 14 i zadać przeciwnikowi jak największe straty. Do dyspozycji miał szwadron 3 pułku ułanów śląskich składający się z trzech plutonów, drużyny CKM i drużyny przeciwpancernej. Oprócz tego mógł liczyć na ofiarność okolicznych mieszkańców i harcerzy. Szkopuł w tym, że nieznanym mu był potencjał wroga...

Wczesnym rankiem rotmistrz otrzymał informację o rozpoczęciu działań zbrojnych na całej linii frontu... Natychmiast wysłał patrole na rozpoznanie sytuacji. Około 8 rano jeden z oddziałów został zaatakowany przez czołgi zwiadowcze. Uderzenie niemieckie było na tyle błyskawiczne, że polscy saperzy nie zdążyli wysadzić mostu na Szotkówce. Ciężar walk przeniósł się pod stromy stok Bożej Góry, bronionej przez ułanów i wycofane kompanie Ochotniczych Oddziałów Powstańczych. Na niebie krążył już niemiecki samolot zwiadowczy, ale trafiony pociskami z broni maszynowej, odleciał w stronę Bziaz. W kierunku mostu natarły z kolei nieprzyjacielskie czołgi, lecz spotkały się ze skuteczną ripostą jedyne polskiego działka przeciwpancernego. Kilka pojazdów zostało zniszczonych, a hitlerowcy musieli ściągać z pola walki zabitych i rannych. Wobec tak niespodziewanego oporu nieprzyjaciół rozpoczął zmasowany ostrzał artyleryjski, a następnie wysłał pod wzgórze piechotę. I to nie przełamało polskiej obrony.

Mocno zirytowane dowództwo niemieckie postanowiło zastosować manewr okrążający. Tymczasem rotmistrz Ejsmont nie miał zamiaru zamieniać Bożej Góry w zamkniętą redutę. Rozkaz płk. Misiąga brzmiał jasno: jak najdłużej utrzymać pozycję, a następnie wycofać się na główną linię obrony w rejonie Pszczyny. Oślaniani ogniem CKM Polacy przesunęli się więc w kierunku wzgórza 282. Stąd po krótkiej walce wycofali się do Pszczyny. O godzinie 16 rotmistrz Ejsmont mógł zakomunikować swemu przełożonemu o wykonaniu zadania. Co ważne straty były niewielkie. Szwadron stracił tylko 3 ludzi: kpr. Stanisława Gładkiego (podczas rozpoznania w Mszanie), st. ułana Antoniego Kumora (osłaniał odwrót podczas wycofywania się z Bożej Góry) oraz ułana Pawła Sterniczuka. Uważany za poległego ppor. Józef Krzewicki odnalazł się po wojnie (ciężko ranny został zabrany przez Niemców, a następnie pracował jako przymusowy robotnik).

Znaczenie bitwy o Bożą Górę było ważne dla naszego regionu. Przez Jastrzębie miała przechodzić część sił V Dywizji Pancerniej. Plany szybkiego uderzenia w kierunku Pszczyny zostały udaremnione właśnie przez obrońców pod wodzą rtm. Ejsmonta. Przez kilka godzin bitwy, miejscowa ludność mogła ewakuować się, a polskie wojsko skonsolidować siły na głównej linii obrony. Nie mniej ważny był czynnik psychologiczny. Stanowczy opór polskich żołnierzy wpłynął deprymująco na Niemców, a Polakom dodał otuchy. Warto więc pamiętać o bohaterskiej postawie ułanów z Bożej Góry.

Ważne rocznice

- 1 VIII 1799 – 27 lat temu oddano do użytku budynek żłobka nr 3 przy ul. Wrzosowej (obecnie znajduje się tutaj siedziba Galeria Historii Miasta)
- 5 VIII 1764 – 242 lata temu przy kościele parafialnym pw. św. Katarzyny powstało Bractwo Opatrzności Bożej
- 8 VIII 1938 – 68 lat temu spłonął drewniany kościół pw. św. Mikołaja w Moszczenicy
- 13 VIII 1999 – 7 lat temu powstała Jastrzębska Izba Regionalna; swoją siedzibę znalazła w dawnym pensjonacie „Łucja” przy ul. 1 Maja
- 15 VIII 1988 – 18 lat temu w kopalni „Manifest Lipcowy” rozpoczął się strajk, który trwał 17 dni
- 17 VIII 1919 – 87 lat temu wybuchło I powstanie śląskie, w którym czynny udział wzięli mieszkańcy Jastrzębia
- 19/20 VIII 1920 – 86 lat temu wybuchło II powstanie śląskie, które ogarnęło również obszar Jastrzębia
- 28/29 VIII 1980 – 26 lat temu rozpoczął się strajk w kopalni „Manifest Lipcowy”, zakończony 3 IX podpisaniem porozumienia jastrzębskiego
- 14 IX 1975 – 31 lat temu odbyła się uroczysta procesja przeniesienia figury św. Jana Nepomucena do nowej kaplicy; wzięło w niej udział ok. 40 tys. ludzi
- 20 IX 1974 – 32 lata temu ukazał się pierwszy numer jastrzębskiej gazety „Nasze Problemy”
- 25 IX 2001 – 5 lat temu uchwałą Rady Miasta św. Jan Nepomucen został patronem miasta Jastrzębie Zdrój
- 10 X 1892 – 104 lata temu założono fundację pod nazwą Marienheim (Zakład imienia Najświętszej Marii Panny), w którym siostry boromeuszki opiekowały się chorymi dziećmi
- 19 X 1980 – 26 lat temu bp Herbert Bednorz poświęcił sztandar związkowy KWK „XXX-lecia PRL”, pierwszy sztandar NSZZ „Solidarność” w kraju
- 20 X 1980 – 26 lat temu w Jastrzębiu przebywał przywódca „Solidarności” Lech Wałęsa; wziął udział w mityngu w Hali Widowiskowo-Sportowej
- 21 X 1921 – 85 lat temu decyzją Rady Ambasadorów region rybnicko-wodzisławski został przyłączony do Polski
- 22 X 1912 – 94 lata temu poświęcono murowany kościół ewangelicki w Ruptawie
- 22 X 1940 – 66 lat temu Niemcy aresztowali Ludwika Piechoczka, powstańca śląskiego i pośła na Sejm RP; na początku 1941 r. poniósł śmierć w Auschwitz
- 23 X 1935 – 71 lat temu przy szkole w Bziu Górnym powstała drużyna harcerska imienia Bolesława Chrobrego
- 25 X 1293 – w dokumencie wystawionym przez księcia raciborskiego Przemysława pojawia się pierwsza wzmianka źródłowa o Bziu

Miejski Ośrodek Kultury - Galeria Historii Miasta
ul. Wrzosowa 14
44-335 Jastrzębie Zdrój
Tel./fax: 032 471 17 57
e-mail: ghm@op.pl

Redakcja: Marcin Boratyn

